

Jiří Kylián vstoupil do Francouzské akademie

Jiří Kylián, choreograf světového renomé, byl ve středu 13. března uveden do křesla Académie des Beaux-Arts v La Coupole Francouzského institutu v Paříži za účasti několika set významných osobností z celého světa i desítek hostů z České republiky. Meč akademika mu předala monacká princezna Caroline.

Český choreograf Jiří Kylián byl 13. března 2019 slavnostně uveden do křesla Akademie krásných umění. Foto Tereza Nováková

Díky mimořádnému významu jeho díla navíc Akademie navrhla i novou kategorii – choreografie. Francouzská akademie je sloutnou institucí, k níž neodmyslitelně patří Académie des Beaux-Arts, tedy Akademie krásných umění,

založená roku 1816. Stát se členem této Akademie znamená prakticky „nesmrtelnost“.

Přijetí cizince za člena, tzn. *membre associé étranger*, je ojedinělou událostí, týká se jen pár zahraničních osobností múzických a výtvarných umění. Jednou z nich byl v roce 1835 hudebník českého původu, **Antonín Rejcha** (Antoin Reicha, 1770 – 1836). Tento pražský rodák byl ředitelem Pařížské konzervatoře, učitelem takových veličin, jako Hector Berlioz, Franz Liszt, César Franck nebo Charles Gounod.

Druhým takto vysoce poctěným Čechem v historii Francouzské akademie byl v roce 1896 **Václav Brožík**, historik umění a malíř patřící ke *Generaci Národního divadla*, který byl profesorem Císařské akademie v Praze a zároveň pracoval v Paříži, kde roku 1901 zemřel.

Meč akademika předala Kyliánovi monacká princezna Caroline. Foto Lionel Bonaventure

25. dubna 2018 Akademie krásných umění zvolila za svého člena třetího Čecha v historii. Návrh na členství **Jiřího Kyliána** schválil francouzský ministr pro Evropu a zahraniční vztahy. Jeho inaugurace proběhla v kupoli Francouzského institutu, v bývalé kapli ze 17. století – z doby, kdy v této budově sídlila škola s internátem, ve středu 13. března 2019.

Pro tuto slavnostní příležitost si Jiří Kylián musel nechat ušít speciální frak podle norem, které předepisuje akademie. Jedná se o frak z černého plátna, vyšívaný tmavě zeleným hedvábím, ke kterému je přidán klobouk ozdobený černým pštosím peřím. Tento oděv je symbolem akademie od roku 1801 a navrhl ho architekt Jean-François Chalgrin. Druhým podstatným symbolem je meč, který

byl ukován pro Jiřího Kyliána přímo na míru. Rukojeť má symbolizovat profesi, ale také ideály a filozofii obsaženou v díle a práci nově zvoleného člena. Jiří Kylián si zvolil rukojeť ve tvaru tanečnice, která je inspirována soškou nalezenou v Egyptě, jejíž stáří archeologové odhadují na více než pět tisíc let.

Jiří Kylián vystudoval Taneční konzervatoř Praha. Stipendium na Královské baletní škole v Londýně znamenalo klíčové setkání s choreografem **Johnem Crankem**, který mu nabídl angažmá v Stuttgart Ballettu. V roce 1975 přijal nabídku na umělecké spoluvedení NDT (Nederlands Dans Theater) v Haagu. V roce 1978, po nebývalém úspěchu baletu *Sinfonietta* byl jmenován uměleckým ředitelem NDT v plném rozsahu. *Žalmová symfonie*, jeho druhý počín této éry, už jednoznačně vynesl souboru mezinárodní věhlas. Jiří Kylián odešel z pozice uměleckého ředitele NDT v roce 1999, ale zůstal ještě rezidenčním choreografem skupiny.

Od 70. let minulého století vytvořil stovku choreografií, z nichž tři čtvrtiny byly právě pro NDT. Je držitelem celé řady ocenění, včetně Ceny Nižinského udělené v Monte Carlu nebo francouzského řádu Čestné legie. Dodejme, že pražská Akademie múzických umění mu udělila titul Doktor honoris causa.

Jakkoli Jiří Kylián strávil většinu svého profesního života mimo Českou republiku, šíří její dobré jméno po celém světě a rád připomíná, kdo měl rozhodující vliv na jeho tvorbu. Byly to dvě české osobnosti, které nasměrovaly jeho zájem právě k tanci: **Zora Šemberová** a **František Pokorný**. *Zora Šemberová po stránce emocionální, říká Kylián: měla na mne rozhodující vliv týkající se pravdivosti tanečního projevu. František Pokorný více po stránce intelektuální, byl mým mentorem a probudil ve mně skutečný zájem o choreografii, dodává.*

Doposud mělo členství Akademie krásných umění sedm kategorií: Architektura, Film a fotografie, Grafika, Hudba, Malířství, Sochařství a Kategorie nezávislých členů. 25. dubna 2018, kdy jsem byl zvolen členem Akademie, se choreografie stala její novou kategorií. Mám z toho radost a snad mají také radost ostatní příslušníci našeho cechu, vysvětluje Jiří Kylián a dodává: Bude vás určitě zajímat, že jediní moji předchůdci z naší profese, kteří se stali členy této instituce, byli Marcel Marceau a Maurice Béjart. Ti byli přijati do kategorie nezávislých členů, protože kategorie Choreografie nebyla ještě založena. Oba tyto tvůrce jsem nesmírně obdivoval.